

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

МОВНА ОСОБИСТІТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Острог
Видавництво Національного університету
«Острозька академія»
2021

УДК 81:378
ББК 81
М 74

*Надруковано за ухвалою вченої ради
Національного університету «Острозька академія»
(протокол № 11 від 29 квітня 2021 року)*

Рецензенти:

Омельчук Сергій Аркадійович, доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Херсонського державного університету, заслужений діяч науки і техніки України;

Жуковський Василь Миколайович, доктор педагогічних наук, професор кафедри англійської мови і літератури Національного університету «Острозька академія».

М 74 Мовна особистість в освітньому просторі: монографія / за заг. ред. І. Д. Пасічника; редкол. О. А. Вісич, Х. М. Карповець, З. В. Столяр. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 270 с.

ISBN 978-617-8041-02-1

DOI 10.25264/978-617-8041-02-1

У монографії вміщено наукові розвідки лінгводидактів, мовознавців, літературознавців, у яких висвітлено актуальні питання професійної підготовки майбутніх філологів. Автори зосереджують увагу на специфіці формування мовної особистості в закладах різних рівнів, утіленні компетентнісної парадигми філологічної освіти, лексико-семантичних та граматичних особливостях української мови в сучасному науково-педагогічному дискурсі; досліджують комунікативний вимір функціонування української мови; аналізують моделі літературної комунікації в художньому тексті.

Філологам нинішнім і майбутнім, а також усім, кому не байдуже питання розвитку, функціонування та навчання державної мови.

**УДК 81:378
ББК 81**

Матеріали опубліковано в авторській редакції.

© Автори, 2021
© Національний університет
«Острозька академія», 2021

*Докторові педагогічних наук,
професору, академіку АНВШ України,
заслуженому працівнику освіти України*
Хом'яку Іванові Миколайовичу,
*невтомному Вчителеві,
мовнику з душею літератора
з нагоди славного ювілею*

ЗМІСТ

ОСТРОЗЬКА ТРАЄКТОРІЯ РУХУ (замість передслова)7

Розділ 1

Слово про Педагога, Науковця, Порадника, Наставника, Учителя...

ЖИТТЄПИС ЮВІЛЯРА	10
ІМ'Я У ВИДАННЯХ (публікації про І. М. Хом'яка)	19
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ, НАУКОВО- МЕТОДИЧНИХ І ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ПРАЦЬ ДОКТОРА ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ХОМ'ЯКА ІВАНА МИКОЛАЙОВИЧА за 1984–2020 рр.	21
СВЯТКОВО-СПОГАДНЕ: СПОГАДИ, ВІТАННЯ Й ПОБАЖАННЯ З НАГОДИ СЛАВНОГО ЮВІЛЕЮ	44

Розділ 2

Професійна підготовка майбутнього філолога: лінгводидактичний, мовознавчий та літературознавчий аспекти

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ВИМІР ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ

Голуб Н. Б.

КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ (*бар'єри і механізми впровадження*)66

Горошкіна О. М.

МЕТОДИ І ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ ОРФОГРАФІЇ
НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ВИМІР

Кучеренко І. А., Мамчур Л. І.

КЛЮЧОВІ ПІРИТЕТИ СУЧАСНОЇ МОВНОЇ ОСВІТИ87

Нікітіна А. В. ПРОСОДИКА ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ- СЛОВЕСНИКІВ	98
Антончук О. М. РОЛЬ СЛОВНИКІВ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА	110
Вітюк В. В. ПРОФЕСІОГРАМА ФОРМУВАННЯ ПРАВОПИСНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	118
Деркач Л. М. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА	128
Дружененко Р. С. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНТЕРНЕТНОГО ДИСКУРСУ В ПРОГРАМУ ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ	135
Карповець Х. М. ПРАВОПИСНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ЛІНГВОДИДАКТИЧНА КАТЕГОРІЯ: АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЇ	143
Костолович Т. В., Шевчук Т. Б. ЛЕКСИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРОВІДНИЙ ДЕТЕРМІНАНТ ЛІНГВОДИДАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ	150
Скрипник Н. І. ЗМІСТ КОНСТРУКТУ «КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЕВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» У ЛІНГВОДИДАКТИЦІ	158
ЛІНГВОМЕТОДИЧНІ Й МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ	
Пентиліук М. І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИХОВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ	171

Груба Т. Л. МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ: ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ	184
Вісич О. А. НОВА ВІХА В ІСТОРІЇ ВИДАНЬ ПОВНОГО ЗІБРАННЯ ТВОРІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ	197
Дроздова І. П. МЕТОДИ І ПРИЙОМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОВНИХ ЗНАНЬ І МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ ТА ОРФОГРАФІЧНО ПРАВИЛЬНОГО ПИСЬМА СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	201
Кучерук О. А. ЛІНГВОМЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	213
Златів Л. М. ПРОБЛЕМА ОПТИМІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКІВ	223
Максимчук В. В. MOODLE ЯК ЗАСІБ АВТОМАТИЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ МОРФОЛОГІЙНОГО РОЗБОРУ	232
Столяр З. В. СПІЛКУВАЛЬНИЙ ЕТИКЕТ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОГО МІКРОКЛІМАТУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	243
Шульжук Н. В. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	252
Рабчук І. Ю. АКСІОЛОГІЧНА ФУНКЦІЯ АПОЗИТИВНОЇ СИНТАКСЕМИ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ	263
ПІСЛЯСЛОВО	267

***Зі щирими словами подяки
наставнику і науковому керівникові***

Пам'ять про наставників випромінює цілий калейдоскоп спогадів. У дні ювілею із вдячністю і повагою згадую співпрацю з Іваном Миколайовичем. Чверть століття відділяє від першої зустрічі на життєвому шляху, який мав такі умовні віхи під керівництвом ювіляра: вступ до Рівненського державного педагогічного інституту, написання дипломної роботи, підготовка і захист кандидатської дисертації, перебування на кафедрі методики викладання і культури української мови, постійні консультації щодо участі у конференціях, рецензування публікацій.

Іван Миколайович Хом'як був і залишається прикладом інтелігентності, цілеспрямованості, доброзичливості, зразком у мовленні, в організації праці.

У Біблії дуже часто зустрічається число сімдесят, причому воно завжди асоціюється з праведністю й очищенням. Очевидно, Ви досягли віку душевної гармонії і задоволення. Бажаю Вам, спираючись на прожитий досвід, знання та вміння рухатися далі: реалізовувати свої таланти, ділитися мудрістю з дітьми та онуками і просто насолоджуватися життям, сповненим родинним затишком, спілкуванням із приємними людьми. Дай Вам Бог здоров'я і довгих років життя!

*Антончук О. М.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри стилістики та культури української мови
Рівненського державного гуманітарного університету*

